

Kulturdepartementet
Enheten för medier, film och idrott
Att: Jon Dunås
103 33 Stockholm

Via e-post:
ku.remissvar@regeringskansliet.se
Original med vanlig post

Från analog till digital marksänd radio – en plan från Digitalradiosamordningen (SOU 2014:77)

Presentation

Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation, SAMI, är den organisation som administrerar utövande konstnärers rätt till ersättning vid offentligt nyttjande av ljudupptagningar enligt tvångslicensen i 47§ upphovsrättslagen (URL). SAMI samlar även in ersättning till fonogramproducenterna enligt särskild överenskommelse med International Federation of the Phonographic Industry, IFPI, svenska gruppen. Förutom ersättningar som samlas in med stöd av tvångslicensen, företräder SAMI de utövande konstnärerna såvitt gäller licensiering av och insamling för vissa nyttjanden av deras exklusiva rättigheter enligt 45 § URL. SAMI företräder cirka 33 000 svenska artister och musiker. SAMI företräder därutöver ett mycket stort antal utländska rättighetshavare med stöd av ömsesidighetsavtal med utländska utövarsällskap.

Bakgrund

SAMI har blivit inbjuden att lämna synpunkter på ovan nämnda remiss.

För SAMIs medlemmar har radion genom åren spelat en stor roll för spridning av musik. Vi känner genom undersökningar till att radio är det främsta mediet för lyssnare att finna ny musik, vare sig det är nya artister eller etablerade artister i andra genrer än de man normalt lyssnar på. De senaste åren har dock radion – framförallt bland unga – kommit att få en minskad roll. Nya sätt att lyssna på och hitta musik har kommit, framförallt via sk streamingtjänster. För att få fler att lyssna på radio – och särskilt de grupper som minskat - är det därför en förutsättning att radioföretagen följer upp beteendemönster och trender och försöker locka till sig såväl ung som gammal. Radion behöver framhäva sig själv som ett viktigt medium som dessutom är i princip gratis att lyssna på – till skillnad från många andra av dagens mer eller mindre radioliknande tjänster.

Den ersättning som SAMI samlar in åt sina anslutna och medlemmar har sin historiska bakgrund i att 50-talets musiker som spelade live i radio fick ett inkomstbortfall i samband med grammofonskivans inträde. För att kompensera för detta inkomstbortfall infördes ersättningsrätten i nuvarande 47 § Upphovsrättslagen. Radioföretagen har därmed spelat en betydande roll för SAMIs artister och musiker då dessa till stor del påverkar vilken musik som spelas i Sverige och då de också betalar till SAMI för den musik som sänds. Rätten till ersättning har efterhand kommit att utvidgas till att omfatta alla offentliga framföranden där ljudupptagningar används. Radion som ljudkälla har därför kommit att få en alltmer betydande roll för artister och musiker och är därmed en viktig del även för SAMIs kunder (däribland restauranger, butiker, kommuner, skolor etc.) som använder radion för att framföra musik offentligt.

SAMI ser därför att ett ökat radiolyssnande på alla sätt gynnar våra artister och musiker.

SAMI/Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation

Delar som rör SAMIs anslutna

För SAMIs vidkommande, är det viktigt att övergången från analog- till digital radio inte innebär ett minskat musikutbud utan att utbudet tvärtom ökar. Av utredningen framgår att FM-nätet idag lider av en kapacitetsbrist och att ett digitalt marknät kan ge ett utökad och mer lyssnaranpassat utbud och att detta är viktigt för att utveckla radion i medielandskapet. För artister och musiker är det av yttersta vikt att man med "lyssnaranpassat" utbud menar en rik genrebredd och ett stort musikutbud snarare än en avsmalning av utbudet mot tex enbart ett topplisiebaserat utbud. Det blir då också viktigt att radioföretagen ges möjlighet och resurser att genomföra breddningen. För SAMI leder en breddning av musikutbudet till att vi kan betala ut ersättning till en bredare massa av våra anslutna och medlemmar. Genom det digitala nätet och dess ökade kapacitet kan detta bli en möjlighet som gynnar våra artister och musiker då musik som idag inte spelas i radio får en chans att ta plats och som kan spridas till en större del av den svenska befolkningen.

Musikanvändarna

För de som betalar för musikanvändningen i form av det offentliga framförandet – SAMIs kunder – är det såklart också positivt om det finns mer musik att välja på. Något som därutöver är viktigt är att övergången från analog till digital inte på ett negativt sätt drabbar musikanvändarna med alltför höga kostnader för nya apparater. Om denna kostnad blir för hög, finns det en risk, att vissa väljer att inte skaffa en radio och därmed låter bli att framföra musik offentligt. Mindre radiolyssnande leder till mindre musikkonsumtion och ett utarmande av kulturutbudet för det svenska folket. En sådan konsekvens är naturligtvis inte acceptabel och skulle, i sin tur kunna leda till minskade intäkter för artister och musiker. Vid en släckning av det analoga nätet är det även viktigt att övergången blir smidig och att det inte – om än temporärt – finns mindre musik att lyssna på under en period.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ställer sig SAMI positivt till utredningen.

Stockholm den 23 mars 2015

Stefan Lagrell
Verkställande Direktör